

KRAJOWA RADA RADIOFONII I TELEWIZJI

ZAŁĄCZNIK

do

**Sprawozdania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
z rocznego okresu działalności**

**D. Informacja o abonentach radiowych i telewizyjnych według stanu
na 31 grudnia 1996 roku**

WARSZAWA, marzec 1997 r.

INFORMACJA O ABONENTACH RADIOWYCH I TELEWIZYJNYCH

według stanu na 31 grudnia 1996 roku

Stan abonentów używających zarejestrowane odbiorniki radiofoniczne i telewizyjne - na dzień **31 grudnia 1996 r.** (według danych uzyskanych z Centralnego Zarządu Poczty Polskiej) przedstawia się następująco:

- abonenci radiowi	9.896.129
(abonenci używający odbiorników radiowych i telewizyjnych oraz wyłącznie odbiorników radiowych)	
- abonenci telewizyjni	9.441.010
(abonenci używający telewizorów bądź odbiorników radiowych i telewizorów)	
natomiast na dzień 31 grudnia 1995 r. stan ten wynosił odpowiednio:	
- abonenci radiowi	10.192.549
- abonenci telewizyjni	9.677.283

Stan abonentów należy rozpatrywać przede wszystkim w powiązaniu z użytkowaniem przez abonenta zarejestrowanego sprzętu, za co wnoszone są odpowiednie opłaty. Opłaty wnoszone są za używanie:

- odbiornika radiofonicznego,
- odbiornika telewizyjnego bądź radiofonicznego i telewizyjnego.

W 1996 r. nastąpił **spadek ogólnego** stanu zarejestrowanych abonentów **radiowych aż o 296.420**, czyli o **2,9 %**, oraz **spadek ogólnego** stanu abonentów **telewizyjnych o 236.273**, czyli o **2,4%**. W poprzednich latach również obserwowano spadek stanu abonentów, a mianowicie:

w 1995 r. spadek wyniósł:

- abonentów radiowych o **472.576**, czyli o **4,4 %**,
- abonentów telewizyjnych o **291.688**, czyli o **2,9 %**.

w 1994 r. spadek ten wynosił odpowiednio:

- abonentów radiowych o **234.461**, czyli o **2,2 %**,
- abonentów telewizyjnych o **141.820**, czyli o **1,4 %**.

Stan abonentów, którzy używają wyłącznie zarejestrowanego odbiornika radiowego, w porównaniu do 1995 r. przedstawia się następująco:

	1995 rok	1996 rok
- abonenci ogółem używający wyłącznie odbiornika radiowego	515.266	455.119
w tym:		
- na wsi	124.152	110.539
- w mieście	391.114	344.580

Na przestrzeni wielu lat obserwuje się, iż liczba gospodarstw domowych, które wyposażone są tylko w odbiornik radiofoniczny, stale zmniejsza się. Zjawisko to występuje w większym stopniu w mieście, niż na wsi. I tak **w 1996 r.** spadek stanu abonentów używających tylko odbiorników radiofonicznych, wyniósł:

- na wsi o 13.613 abonentów, tj. o 10,9%

- w mieście o 46.534 abonentów, tj. o 11,9%
- natomiast w **1995 r.** wielkości te były następujące:
- na wsi o 35.266 abonentów, tj. o 22,1%
- w mieście o 145.622 abonentów, tj. o 27,1%

Najwyższy **spadek** liczby zarejestrowanych abonentów radiowych **ogółem** w 1996 r., w porównaniu do 1995 r., wystąpił w następujących województwach:

- bydgoskim o 21.917, tj. o 6,2%,
- kieleckim o 26.170, tj. o 9,6%,
- wrocławskim o 34.173, tj. o 10,0%,

natomiast **spadek** liczby zarejestrowanych abonentów telewizyjnych w województwach:

- bydgoskim o 21.925, tj. o 6,5%,
- kieleckim o 23.245, tj. o 9,1%,
- toruńskim o 15.891, tj. o 9,0%,
- ostrołęckim o 3.191, tj. o 4,9%.

Jednocześnie należy podkreślić, że największy **spadek** liczby zarejestrowanych abonentów radiowych w **miastach** odnotowano w województwach:

- kieleckim o 7.993, tj. o 5,1%,
- toruńskim o 21.571, tj. o 16,1%,
- krośnieńskim o 2.658, tj. o 6,0%,
- wrocławskim o 31.831, tj. o 11,5%,

a **spadek** liczby zarejestrowanych abonentów telewizyjnych w województwach:

- ostrołęckim o 1.551, tj. o 4,5%,
- rzeszowskim o 4.632, tj. o 6,2%,
- toruńskim o 14.837, tj. o 11,8%.

Natomiast **na wsi** najwyższy **spadek** liczby zarejestrowanych abonentów radiowych odnotowano w województwach:

- kieleckim o 18.177, tj. o 15,8%,
- wrocławskim o 8.500, tj. o 18,1%,

a **spadek** liczby abonentów telewizyjnych w województwach:

- ciechanowskim o 2.864, tj. o 5,5%,
- kieleckim o 16.074, tj. o 14,9%,
- wrocławskim o 8.436, tj. o 18,6%.

Wśród abonentów używających zarejestrowanych odbiorników telewizyjnych czy też radiofonicznych, w 1996 r. można było wyodrębnić dwie grupy abonentów:

1. uiszczających opłaty abonamentowe

2. zwolnionych od opłat

Zmiany w stanie na dzień 31 grudnia wśród abonentów używających wyłącznie odbiorniki radiofoniczne w latach 1995 - 1996 przedstawiają się następująco:

	1995 rok	1996 rok	%
Abonenci radiowi	515.266	455.119	88,3
z tego:			

- miasto	391.114	344.580	88,1
- wieś	124.152	110.539	89,0
z tego:			
a/ uiszczający pełne opłaty	419.137	362.224	86,4
b/ zwolnieni od opłat	96.129	92.895	96,6

Natomiast zmiany w stanie abonentów **używających telewizora i radioodbiornika** w analizowanym okresie przedstawiają się jak niżej:

	1995 rok	1996 rok	%
Abonenci „telewizyjni”	9.677.283	9.441.010	97,6
w tym:			
- miasto	6.805.108	6.654.464	97,8
- wieś	2.872.175	2.786.546	97,0
w tym:			
a/ uiszczający pełne opłaty	8.274.983	7.834.693	94,7
b/ zwolnieni od opłat	1.402.300	1.606.317	114,5

Jak z powyższych danych wynika, w 1996 r. w porównaniu do 1995 r. zaobserwowano znaczny wzrost liczby abonentów, którzy skorzystali **ze zwolnień z opłat za abonament rtv** na mocy obowiązujących przepisów. Wśród abonentów używających zarejestrowanych odbiorników telewizyjnych (lub telewizyjnych i radiofonicznych) **wzrost** ten jest bardzo duży, bo aż o **204.017 abonentów** (tj. aż o 14,5%). Natomiast wśród abonentów używających zarejestrowanych tylko odbiorników radiofonicznych nastąpił **spadek** abonentów korzystających ze zwolnień od opłat o 3.234 abonentów, tj. o 3,4%.

W tej sytuacji należy przypomnieć, że w 1995 r. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, na wniosek Sejmu RP, wprowadziła w życie przepis, na mocy którego wielu abonentów mogło skorzystać z prawa do bezpłatnego korzystania z odbiorników rtv, m.in. jeśli ukończyli 75. rok życia. O wprowadzeniu przez KRRiT tego przywileju decydowały przede wszystkim względy społeczne. Już w 1995 r. obserwowano wzrost stanu abonentów zwolnionych od opłat, mimo iż przepis ten wszedł w życie dopiero w połowie 1995 r. Jednakże dopiero w 1996 r. uwidoczniły się pełne skutki tej decyzji. Ponadto na wzrost stanu abonentów korzystających ze zwolnienia z opłat, miały wpływ również i inne decyzje wydane przez KRRiT, między innymi w zakresie:

- zwolnienia od opłat osoby pobierające stały zasiłek z opieki społecznej,
- dokonywania przez kombatanów corocznego potwierdzania posiadanych uprawnień do zwolnienia od opłat za abonament rtv.

Należy zauważyć, że w regionach zagrożonych bezrobociem, wielu abonentów korzysta z pomocy socjalnej w postaci stałego zasiłku z opieki społecznej. Osoby te, po dopełnieniu odpowiednich formalności w urzędzie pocztowym, zwolnione są również z wnoszenia opłat za abonament rtv.

O skali wzrostu liczby abonentów korzystających ze zwolnień od opłat za używanie odbiorników radiowych i telewizyjnych, świadczą dane liczbowe z niektórych tylko województw:

Abonenci radiowi	1995 rok	1996 rok	%
------------------	----------	----------	---

warszawskie	86.046	123.790	143,9
ciechanowskie	9.807	17.384	177,3
sieradzkie	13.853	17.911	129,3

Abonenci telewizyjni	1995 rok	1996 rok	%
warszawskie	75.004	113.688	151,6
ciechanowskie	9.088	16.557	182,2
zamojskie	15.206	19.764	130,0

Jednocześnie należy podkreślić, że osoby zwolnione od uiszczania opłat za używanie odbiorników radiofonicznych bądź telewizyjnych nie są zwolnione od obowiązku rejestrowania użytkowanych odbiorników. Grupa abonentów zwolnionych z opłat w 1994 r. stanowiła **11,7%** abonentów radiowych ogółem, natomiast w 1995 r. - **14,7%**, a już w 1996 r. - aż **17,2 %**. W grupie abonentów telewizyjnych udział ten przedstawia się następująco: w 1994 r. - **11,5%**, w 1995 r. - **10,5%**, a w 1996 r. - aż **17,0%**.

Według danych uzyskanych z Centralnego Zarządu Poczty Polskiej, ogólny stan kombatantów na dzień 31 grudnia 1996 r. w porównaniu do 1995 r. wynosił:

	<u>1995 r.</u>	<u>1996 r.</u>	<u>%</u>
- radiowi	643.976	509.197	79,1
- telewizyjni	634.458	503.591	79,4

w tym: stan kombatantów , którzy do 31 grudnia 1996 r. potwierdzili swe uprawnienia wynosi:

	<u>1995 r.</u>	<u>1996 r.</u>	<u>%</u>
- radiowi	416.028	417.313	100,3
- telewizyjni	411.828	413.438	100,4

Kombatanci, mimo iż są zwolnieni od opłat za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych (na podstawie ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. - o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego), zaliczani są do grupy abonentów uiszczających opłaty rtv. Urząd ds. Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych refunduje Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji środki finansowe z tego tytułu. Na podstawie przepisów zawartych w rozporządzeniu KRRiT z 23 czerwca 1995 r., kombatanci zobowiązani są do corocznego potwierdzania w placówce pocztowej swoich uprawnień kombatanczkich. W przypadku, gdy np. kombatant ukończy 75. rok życia, bądź zostanie zaliczony ze względu na stan zdrowia do inwalidów I grupy - to wówczas kombatanci zostają zaliczani do grupy abonentów zwolnionych z opłat rtv, a Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych nie refunduje już KRRiT ubytku wpływów. Szacuje się, że w 1996 r. skutki z tego tytułu spowodowały obniżenie płatności Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych tytułem refundacji ulg kombatantów zwolnionych od opłat za używanie odbiorników radiowych i telewizyjnych o **40%**.

Stan **abonentów uiszczających opłaty** za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat, a więc w okresie od 1987 do 1996 r., przedstawia się następująco:

R O K	Abonenci (w tys.)	
	Radiowi	Telewizyjni
1987	9.912	9.033

1988	10.112	9.133
1989	10.035	9.074
1990	9.725	8.771
1991	9.549	8.655
1992	9.540	8.786
1993	9.737	9.047
1994	9.422	8.824
1995	8.694	8.274
1996	8.197	7.835

zaś dynamika zmian w tym okresie kształtuje się następująco:

R O K	Wskaźniki wzrostu stanu abonentów w %	
	radiowych	telewizyjnych
1988/1987	102,0	101,1
1989/1988	99,2	99,4
1990/1989	96,9	96,7
1991/1990	98,2	98,7
1991/1987	96,3	95,8
1992/1991	99,9	101,5
1993/1992	102,1	102,9
1994/1993	96,8	97,5
1995/1994	92,3	93,8
1996/1995	94,3	94,7
1996/1992	82,7	86,7
1996/1987	82,7	86,7

Jak z powyższych danych wynika, że od 1993 r. stan abonentów radiowych zmniejszył się o 1.540 tys. abonentów, a telewizyjnych o 1.212 tys. Zjawisko spadku stanu abonentów obserwuje się niemal w każdym roku, jednakże najbardziej nasiliło się w momencie rozpoczęcia działalności nadawców sieci kablowych. Mimo wielu wyjaśnień ze strony KRRiT (informacje na antenie radia i telewizji, komunikaty w prasie), wielu abonentów uważa, iż należy wносить tylko 1 opłatę na rzecz telewizji kablowej, która ma większą ofertę programową. W tej sytuacji koniecznym staje się okresowe publikowanie w środkach przekazu informacji o obowiązku uiszczania opłat za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych, tj. niezależnie od opłat na rzecz nadawców kablowych za zamówiony pakiet programowy.

W celu wyeliminowania zjawiska tzw. „radiopajęczarstwa”, czyli używania odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych bez zarejestrowania i wnoszenia opłat - od 1994 r. upoważnieni pracownicy Poczty Polskiej przeprowadzają w tym celu kontrole. W 1994 r. powołano na terenie całej Polski **119** kontrolerów, którzy wykryli u abonentów używane, lecz nie zarejestrowane:

- odbiorniki telewizyjne - **247 sztuk,**
- odbiorniki radiowe - **279 sztuk.**

W 1995 r. powołanych zostało - według danych uzyskanych z CZPP - **61** kontrolerów, którzy wykryli u abonentów używane, lecz nie zarejestrowane:

- odbiorniki telewizyjne - **35 sztuk,**
- odbiorniki radiowe - **245 sztuk.**

Natomiast w 1996 r. wielkości te przedstawiają się następująco:

- liczba kontrolerów - **21 osób,**
- odbiorniki telewizyjne - **7 sztuk,**
- odbiorniki radiowe - **65 sztuk.**

W związku ze spadkiem liczby kontrolerów, wydaje się, że Poczta Polska nie podejmuje odpowiednich działań kontrolnych, chociażby w instytucjach i przedsiębiorstwach (które winny **zarejestrować i płacić za każdy użytkowany odbiornik radiowy i telewizyjny**), zważywszy na skalę występującego zjawiska radio- i telepajęczarstwa (użytkowanie niezarejestrowanych odbiorników radiowych i telewizyjnych).

Tabela nr 1

**Stan abonentów radia i telewizji - na dzień 31 grudnia 1996 roku
w latach 1995 - 1996**

T r e ś ć	1995 rok	Struk. %	1996 rok	Struk. %	kol. 4 : 2
		udziału		udziału	
1	2	3	4	5	6
Abonenci radiowi	10 192 549	100,0	9 896 129	100,0	97,1%
z tego:					
a/ w mieście	7 196 222	70,6	6 999 044	70,7	97,3%
b/ na wsi	2 996 327	29,4	2 897 085	29,3	96,7%
z tego:					
a/ uiszczający opłaty	8 694 120	89,3	8 196 917	82,8	94,3%
b/ zwolnieni od opłat	1 498 429	10,7	1 699 212	17,2	113,4%
Abonenci telewizyjni	9 677 283	100,0	9 441 010	100,0	97,6%
z tego:					
a/ w mieście	6 805 108	70,4	6 654 464	70,5	97,8%
b/ na wsi	2 872 175	29,6	2 786 546	29,5	97,0%
z tego:					
a/ uiszczający opłaty	8 274 983	89,5	7 834 693	83,0	94,7%
b/ zwolnieni od opłat	1 402 300	10,5	1 606 317	17,0	114,5%